

KOPI

Økokrim

Den sentrale enhet for etterforskning og påtale
økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet

RIKSADVOKATEMBETET
AM: RA-2008-0072-006
06 JUNI 2008
Arkiv: 441.1
Saksbeh: IFO

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
200800987-1

Vår referanse
2008/00020-4 467

Vår dato
04.06.2008

Høring - NOU 2008: 4 Fra ord til handling

Vi viser til Justisdepartementets høringsbrev 14. mars d.å. og e-post av 1. april d.å. fra Politidirektoratets Guri Lenth. I nevnte e-post ber direktoratet først og fremst om eventuelle innspill til NOUens forslag om å opprette en spesialenhet/et særorgan for seksualisert vold.

Så langt vi kan se, skyldes problemene med strafforfølgning av voldtektssaker m.v. i hovedsak et ressurs- og prioriterings spørsmål internt i politiet. Det synes som at også NOUen legger dette til grunn.

Vi er enige med utvalget i at etablering av en ny enhet ("Sepol") kombinert med en viss styrking på området i politidistriktene, vil kunne være en måte å løse problemet på. Men vi er uenige med utvalget i at etablering av en ny enhet for å styrke politidistriktenes innsats er et nødvendig tiltak for å løse problemet. Vi ser det slik at det er behov for en oppjustering av ressurser og fokus innenfor området i politiet. Dette burde skje i det lokale politidistrikt som foreslått ved etablering av SO-team og/eller SO-koordinator, og i Kripos ved en styrking av den eksisterende etterforskningsenheten for seksuelle overgrep.

Utvalget viser til erfaringen med etableringen av Økokrim, jf bl.a. utredningen s. 59, hvor det heter: "For at ikke utvalgets forslag om styrking av politi og påtalemyndighet på dette området skal renne ut i sanden, er det - på tilsvarende måte som da Økokrim ble opprettet - nødvendig med en utradisjonell gjennomtenking av utfordringene i hele sin bredde og kompleksitet."

Økokrim ble etablert i 1989 utfra en erkjennelse av at politiet og påtalemyndigheten ikke evnet å håndtere på en god nok måte store saker om økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet. Også dette skyldtes for så vidt dels ressurs- og prioriterings spørsmål i politiet. Men det var også en klar erkjennelse av at skikkelig håndtering av saker om økonomisk kriminalitet forutsetter kjennskap til andre rettsdisipliner enn de påtalejurister generelt kan forventes å mestre; selskapsrett, kontraktsrett, regnskapsrett osv. Og det var en erkjennelse av nødvendigheten av fagkunnskap innen regnskapsanalyse og bestemte bransjer m.v. som et nødvendig ledd i avdekking, etterforskning og påtaleavgjørelse av sakene. Dertil sakenes likhetstrekk med saksforberedelsen i kompliserte sivile saker.

Etterforskningen av Økokrims saker krevde et tett samarbeid mellom fagkyndig jurist, bedrifts- og siviløkonomer, revisorer og spesialutdannende politietterforskere. En kan med andre ord si at etableringen av Økokrim var svaret på et spørsmål om nødvendig tverrfaglig kompetanse for å håndtere saker; det var ikke primært et prioriterings spørsmål.

Etterforskning av voldtektssaker er beskrevet som svært vanskelig og komplisert, og det er vist til at bevissituasjonen er vanskelig. Bevissikringen i voldtektssaker antas imidlertid i hovedsak å bygge på alminnelige etterforskningsmetoder, herunder kriminaltekniske og -taktiske undersøkelser. Behovet for annen sakkyndig kompetanse innenfor andre fagfelt enn det politifaglige, strafferett og straffeprosess, kan da ikke være den primære begrunnelsen for opprettelsen av et "Sepol".

En henvisning til opprettelsen av Økokrim som særorgan, og den arbeidsform som her benyttes, synes derfor mindre treffende. Hovedoppgaven til den nye enheten er foreslått å være en rådgivende instans i den innledende fase av etterforskningen av voldtekssaker, og eventuelt kunne bistå med etterforskningsressurser. For oss er det vanskelig å se parallellen med bakgrunnen for etableringen av Økokrim.

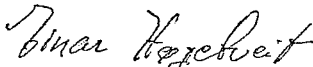
Begrunnelsen for å etablere et eget Sepol er i hovedsak knyttet til behovet for prioritering, fokus og et ønske om å heve statusen for å jobbe med denne form for kriminalitet. Økokrim antar at dette kan oppnås ved å styrke og justere mandatet til etterforskningsenheten på Kripos, og at denne kan ivareta de oppgaver som er foreslått at "Sepol" skal utføre.

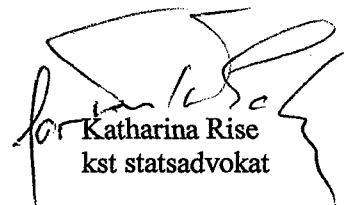
Kripos har kompetansen på området og bistår etter anmodning ved etterforskning av seksualisert vold i politidistriktene. Ved å styrke enheten med de nødvendige ressurser, de arbeidsoppgaver og den sakkyndighet som beskrevet i utredningen, vil en kunne oppnå den nødvendige fokus og prioritet ute i politiet. Dette i kombinasjon med opprettelse av SO-team og/eller SO-koordinatorer i politidistriktene synes å være en god løsning på de problem som beskrives i utredningen.

Med sentrale føringer og tildelinger av ressurser øremerket til enheten vil en unngå det som beskrives i utredningen s. 62 at "Underlagt Kripos vil den sentrale enheten fortsatt konkurrere om ressurser". Det nasjonale statsadvokatembetet vil ha påtaleansvaret for de eventuelle saker som enheten etterforsker, og det vil ikke være behov for å opprette ytterligere et statsadvokatembete.

En slik løsning vil kunne bygge videre på og utvikle den kompetanse Kripos besitter, og styrke det lokale politiet. Enheten vil raskt komme i arbeid, og den tiden det vil ta før et nytt organ er operativt, reduseres. Organisering i et eksisterende særorgan som har nasjonalt ansvar for annen alvorlig kriminalitet vil være ressursbesparende. Sparte ressurser kan brukes til å styrke innsatsen i de lokale politidistriktene på et viktig kriminalitetsområde.

Med hilsen

Einar Høgetveit
Økokrim-sjef

Katharina Rise
kst statsadvokat

Kopi: Riksadvokaten